МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ, НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОДА
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»
ПЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ПОДАТКОВИЙ ІНСТИТУТ»
Циклова комісія загальноосвітніх та фахових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директорка коледжу
_____Вікторія САВЧУК
«_____»_____ 2026 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни **«Фінансове право»**
для підготовки фахових молодших бакалаврів
за галуззю знань D Бізнес, адміністрування та право,
спеціальності D6 Секретарська та офісна справа

м. Кам'янець-Подільський
2026 р.

Робоча навчальна програма з дисципліни «Фінансове право» складена на основі навчальної програми, затвердженої 2026 року.

Укладач: викладач економічних дисциплін Оганесян В.С

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх та фахових дисциплін

Протокол від 01 вересня 2026 року № 1.

Голова циклової комісії _____ Сергій ГНАТЕНКО

Заступник директора
з навчальної роботи _____ Юлія БОЙЧУК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітньо-професійний ступінь</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 6</td><td>Галузь знань
D Бізнес, адміністрування та право
(шифр і назва)</td><td>Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 2</td><td rowspan="5">Спеціальність (професійне спрямування):
D6 Секретарська та офісна справа</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання реферат / публікація статті</td><td rowspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 180</td></tr>
<tr><td>6-й</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Навчальних годин для денної форми навчання:
аудиторних – 114
самостійної роботи студента – 66</td><td rowspan="10">Освітньо-професійний ступінь:
<u>фаховий молодший бакалавр</u></td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td>58 год.</td></tr>
<tr><td>практичні</td></tr>
<tr><td>56 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>66 год.</td></tr>
<tr><td>Консультації:</td></tr>
<tr><td>-</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>залік</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: ***для денної форми навчання*** – **58 / 56 (63% /37%)**

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право» є розкриття (вивчення) сукупності правових норм, що регулюють фінансові відносини в Україні, характеристика їх взаємозв'язку зі змінами, що відбуваються у фінансовій системі держави в умовах сьогодення, розширення у студентів світогляду щодо фінансово-правового регулювання фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування; питання правового регулювання бюджетних, податкових, валютних та інших фінансових відносин; поняття фінансів, публічної фінансової діяльності, фінансової системи, фінансового контролю.

Предметом навчальної дисципліни: є суспільні відносини з приводу формування, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів публічних фінансів з метою реалізації завдань та функцій суб'єктів господарювання, держави та територіальних громад.

Основні завдання вивчення дисципліни: є засвоєння фінансово-правової термінології та основних положень фінансового права, отримання навичок роботи з нормативно-правовими документами, що регулюють фінансові відносини, набуття досвіду аргументування і доведення власної думки базуючись на нормах чинного законодавства.

Реалізації цих завдань сприяє кредитно-модульна система організації навчального процесу, при якій вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання двох навчальних модулів, а оцінювання якості їх роботи та рівня здобутих знань, умінь і навиків здійснюється безперервно за рейтинговою системою.

Повноцінне оволодіння кожним навчальним модулем передбачає опрацювання студентом певного кола теоретичних питань та практичних завдань і відбувається під час аудиторної, індивідуальної та самостійної роботи згідно з навчальним планом.

Індивідуальна робота студентів займає досить важливе місце у навчанні і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом поза навчальними заняттями.

Індивідуальна робота студентів в рамках Болонського процесу розглядається як один із найважливіших елементів нових освітніх технологій і тому є одним із способів забезпечення нового міжнародного стандарту освіти.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою навчальною програмою для засвоєння студентами під час індивідуальної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується під час аудиторних навчальних занять.

Вивчення навчальної дисципліни має сприяти реалізації низки програмних

компетентностей та досягненню програмних результатів навчання здобувачів освіти відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів зі спеціальності 081 «Право»:

- *Інтегральна компетентність:*

здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері права або в процесі навчання, що передбачає застосування положень та окремих методів науки і характеризуються певною невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог щодо здійснення професійної та навчальної діяльності.

- *Загальні компетентності:*

ЗК 3. Вміння працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах.
ЗК 4. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність.

- *Спеціальні компетентності:*

СК 2. Здатність орієнтуватися в системі права, визначати та аналізувати структуру та види юридичних норм.
СК 12. Здатність орієнтуватися у фінансовій системі держави, системі нормативно-правових актів, що регулюють фінансові правовідносини.

- *Програмні результати навчання:*

ПРН 13. Набуття необхідних знань щодо конституційного ладу України, форму правління і форму державного устрою, основні права та обов'язки громадян, іноземців та осіб без громадянства, виборче право і виборчу систему України.

ПРН 19. Формування практичних навичок та умінь щодо методів організації підприємницької та управлінської діяльності, методики оцінки ефективності діяльності підприємства.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕМА 1. ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

План лекційного заняття

1.Поняття, ознаки та функції фінансів. Публічні та приватні фінанси

2.Зміст та елементи фінансової системи держави

3.Принципи, напрями та методи фінансової діяльності держави і органів місцевого самоврядування

План практичного заняття

1.Поняття, ознаки та функції фінансів. Публічні та приватні фінанси

2.Зміст та елементи фінансової системи держави

3.Принципи, напрями та методи фінансової діяльності держави і органів місцевого самоврядування

4. Органи управління державними фінансами

Самостійна робота

1. Правові основи фінансової діяльності органів місцевого самоврядування

2.Діяльність держави в галузі управління фінансами

3.Стадії публічної фінансової діяльності

4.Мобілізація коштів до публічних фондів

5.Розподілення коштів фондів держави і територіальних громад

6.Витрачання коштів публічних фондів

7.Контроль за рухом коштів публічних фондів

8.Система державних органів, що здійснюють публічну фінансову діяльність, та їх правовий статус

9.Органи загальної компетенції. Органи спеціальної компетенції

10.Фінансова система, її зміст та структура

ТЕМА 2. ФІНАНСОВЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА

План лекційного заняття

1.Предмет і метод фінансового права

2.Система фінансового права і її місце в системі права України

3.Джерела фінансового права

План практичного заняття

1.Предмет і метод фінансового права

2.Система фінансового права і її місце в системі права України

3.Джерела фінансового права

Самостійна робота

1. Співвідношення матеріальної та процесуальної сукупності фінансово-правових норм

2. Акти органів судової влади в механізмі правового регулювання фінансових відносин

3. Фінансове законодавство, його склад та особливості

4. Роль владних приписів у регулюванні фінансових відносин

5. Особливості імперативного методу регулювання фінансових відносин

6. Співвідношення матеріальної та процесуальної сукупності фінансово-правових норм

ТЕМА 3. ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ НОРМИ ТА ФІНАНСОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ

План лекційного заняття

1.Поняття, види та характеристика фінансово-правових норм

2.Особливості фінансових правовідносин

3.Суб'єкти фінансових правовідносин

План практичного заняття

1.Поняття, види та характеристика фінансово-правових норм

2.Особливості фінансових правовідносин

3.Суб'єкти фінансових правовідносин

Самостійна робота

1. Підстави класифікації та співвідношення окремих груп фінансово-правових норм

2. Особливості санкції фінансово-правової норми

3. Дія фінансово-правових норм у часі, просторі та за колом осіб

4. Об'єкти фінансових правовідносин

5. Співвідношення сторони та суб'єкта фінансових правовідносин

6. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин. Юридичний факт

ТЕМА 4. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

План лекційного заняття

1.Поняття, принципи та завдання фінансового контролю

2.Види фінансового контролю

3.Методи фінансового контролю

План практичного заняття

1.Поняття, принципи та завдання фінансового контролю

2.Види фінансового контролю

3.Методи фінансового контролю

Самостійна робота

1.Місце фінансового контролю в державному управлінні рухом публічних

грошових коштів

2.Реалізація фінансової дисципліни при здійсненні фінансового контролю

3.Види фінансового контролю та підстави класифікації. Державний і недержавний фінансовий контроль

4. Об'єкти фінансового контролю

5.Співвідношення об'єкта фінансових правовідносин та об'єкта фінансового контролю

5.Аналіз фінансової діяльності. Обстеження. Облік

План лекційного заняття

1. Система органів державного фінансового контролю. Органи державного фінансового контролю загальної та спеціальної компетенції

2.Правовий статус та повноваження органів державного фінансового контролю загальної компетенції

3.Правовий статус та повноваження органів державного фінансового контролю спеціальної компетенції

План практичного заняття

1. Система органів державного фінансового контролю. Органи державного фінансового контролю загальної та спеціальної компетенції

2.Правовий статус та повноваження органів державного фінансового контролю загальної компетенції

3.Правовий статус та повноваження органів державного фінансового контролю спеціальної компетенції

Самостійна робота

1.Інспектування, ревізія та перевірка, їх співвідношення й види

2.Порядок проведення ревізій та перевірок

3.Періодичність проведення ревізій та перевірок

4.Акти за підсумками проведення ревізій та перевірок, їх правові наслідки

5.Система контролюючих органів у галузі публічної фінансової діяльності

6.Органи фінансового контролю загальної та спеціальної компетенції

7.Незалежний фінансовий контроль

8.Аудиторський контроль

9.Громадський контроль за здійсненням фінансової діяльності

ТЕМА 5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

План лекційного заняття

1. Відповідальність за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності

2.Ознаки фінансово-правової відповідальності

3.Поняття і склад фінансових правопорушень

План практичного заняття

1. Відповідальність за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності

2.Ознаки фінансово-правової відповідальності

3.Поняття і склад фінансових правопорушень

Самостійна робота

1. Юридична відповідальність за порушення фінансового законодавства

2. Поняття, принципи та функції фінансово-правової відповідальності

3. Загальна характеристика фінансового правопорушення

4. Поняття та особливості фінансово-правових санкцій

5. Процедура застосування фінансово-правової відповідальності

План лекційного заняття

1.Ознаки порушення фінансового законодавства

2.Фінансові санкції

3.Адміністративна відповідальність осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за порушення вимог і зобов'язань у фінансовій сфері

План практичного заняття

1.Ознаки порушення фінансового законодавства

2.Фінансові санкції

3.Адміністративна відповідальність осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за порушення вимог і зобов'язань у фінансовій сфері

Самостійна робота

1. Застосування фінансово-правової відповідальності

2. Стадії фінансово-правової відповідальності

3. Фінансово-правова відповідальність

ТЕМА 6. БЮДЖЕТНЕ ПРАВО ЯК ПІДГАЛУЗЬ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

План лекційного заняття

1. Предмет та метод бюджетного права

2.Принципи бюджетного права

3.Особливості бюджетно-правових відносин та характеристика норм бюджетного права

План практичного заняття

1. Предмет та метод бюджетного права

2.Принципи бюджетного права

3.Особливості бюджетно-правових відносин та характеристика норм бюджетного права

Самостійна робота

1. Місце бюджетного права в системі фінансово-правової галузі
2. Зв’язок бюджетного права з інститутами фінансового права та іншими галузями права
3. Особливості та зміст бюджетно-правових відносин
4.Об’єкти бюджетних правовідносин
5.Суб’єкти бюджетних правовідносин
6.Види бюджетних правовідносин
7. Система бюджетного законодавства

План лекційного заняття

1. Система та джерела бюджетного права
2.Бюджетні повноваження як правовий інститут
3.Бюджетні повноваження держави та органів місцевого самоврядування

План практичного заняття

1. Система та джерела бюджетного права
2.Бюджетні повноваження як правовий інститут
3.Бюджетні повноваження держави та органів місцевого самоврядування

Самостійна робота

1. Принципи бюджетної системи України. Зміст принципів бюджетної системи
2. Дефіцит і профіцит бюджету
3.Підстави й випадки прийняття бюджетів із дефіцитом
4.Джерела фінансування дефіциту бюджету
5.Засоби подолання дефіциту та профіциту бюджету

ТЕМА 7. ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ БЮДЖЕТУ.БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

План лекційного заняття

1.Бюджет як правова категорія
2.Склад та принципи бюджетної системи України
3.Бюджетна класифікація та її склад

План практичного заняття

1.Бюджет як правова категорія
2.Склад та принципи бюджетної системи України
3.Бюджетна класифікація та її склад

Самостійна робота

1. Склад бюджетної системи України. Державний бюджет
2.Місцеві бюджети. Правова форма державного й місцевих бюджетів
3.Поняття зведеного бюджету. Зведений бюджет України
4.Місцеві зведені бюджети. Поняття бюджетного циклу
5.Співвідношення бюджетного циклу та бюджетного періоду
6.Бюджетний період.

Відповідальність за порушення бюджетного законодавства: поняття та види

ТЕМА 8. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

План лекційного заняття

1.Бюджетний процес і принципи його здійснення
2.Стадії бюджетного процесу
2.Учасники бюджетного процесу.

План практичного заняття

1.Бюджетний процес і принципи його здійснення
2.Стадії бюджетного процесу
3. Складання проектів бюджетів
4.Основні напрями бюджетної політики на наступний рік
5.Бюджетні запити

Самостійна робота

1.Розпорядники бюджетних коштів
2.Головні розпорядники бюджетних коштів
3.Одержувачі бюджетних коштів
4.Бюджетні призначення
5.Застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі

План лекційного заняття

1. Державний бюджет України: складання, розгляд, прийняття, виконання та звітність
2.Місцеві бюджети: складання, розгляд, прийняття, виконання та звітність

План практичного заняття

1. Державний бюджет України: складання, розгляд, прийняття, виконання та звітність
2.Місцеві бюджети: складання, розгляд, прийняття, виконання та звітність

Самостійна робота

1.Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети
2.Виконання бюджету. Розпис бюджету. Внесення змін до Державного бюджета України та місцевих бюджетів
3.Скорочення видатків і кредитування бюджетів. Захищені статті бюджету
4.Кошторис бюджетних установ. Порядок складання і затвердження кошторисів бюджетних установ
5.Звітність про бюджет. Підготовка і обговорення звіту про виконання бюджету та прийняття рішення щодо нього
6.Контроль та аудит у бюджетному процесі.

ТЕМА 9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН

План лекційного заняття

1.Поняття міжбюджетних відносин

2.Розмежування видатків між бюджетами. Розрахунок видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

3.Поняття та види міжбюджетних трансфертів

План практичного заняття

1.Поняття міжбюджетних відносин

2.Розмежування видатків між бюджетами

Розрахунок видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

3.Поняття та види міжбюджетних трансфертів

Самостійна робота

1.Мета регулювання міжбюджетних

2.Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України

3.Видатки місцевих бюджетів

4.Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості

5.Коригуючі коефіцієнти фінансових нормативів бюджетної забезпеченості.

План лекційного заняття

1.Дотації вирівнювання.Субвенції

2.Кошти, що передаються до Державного бюджету та місцевих бюджетів з інших місцевих бюджетів. Додаткові дотації

План практичного заняття

1.Дотації вирівнювання.Субвенції

2.Кошти, що передаються до Державного бюджету та місцевих бюджетів з інших місцевих бюджетів. Додаткові дотації

Самостійна робота

1.Кошти, що передаються до Державного бюджету України і місцевих бюджетів з інших місцевих бюджетів

2.Порядок надання міжбюджетних трансфертів

ТЕМА 10. БЮДЖЕТНИЙ КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

План лекційного заняття

1.Сутність та завдання бюджетного контролю.

2.Види, форми та методи бюджетного контролю.

3.Правове регулювання повноважень суб’єктів бюджетного контролю

План практичного заняття

1.Сутність та завдання бюджетного контролю.

2.Види, форми та методи бюджетного контролю.

3.Правове регулювання повноважень суб’єктів бюджетного контролю

Самостійна робота

1.Порушення бюджетного законодавства та засоби впливу за бюджетним кодексом

План лекційного заняття

1.Поняття та види порушень бюджетного законодавства

2.Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства

План практичного заняття

1.Поняття та види порушень бюджетного законодавства

2.Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства

3.**Модульна контрольна робота №1**

Самостійна робота

1. Суб'єкт бюджетного правопорушення

2.Перелік заходів впливу за порушення бюджетного законодавства

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕМА 11. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ТА МІСЦЕВИХ ДОХОДІВ

План лекційного заняття

1.Поняття та система публічних доходів

2.Класифікація публічних та місцевих доходів

План практичного заняття

1.Поняття та система публічних доходів

2.Класифікація публічних та місцевих доходів

3. Методи визначення ефективності електронної комерції

4. Напрями оцінки ефективності електронної комерції

Самостійна робота

1.Податки та їх характерні ознаки

2.Юридичний склад податку, його основні елементи

План лекційного заняття

1. Податкові платежі як джерела доходів державного та місцевих бюджетів. Система оподаткування в Україні

2.Неподаткові доходи держави та органів місцевого самоврядування

3.Порядок управління, обліку та контролю публічних доходів

План практичного заняття

1. Податкові платежі як джерела доходів державного та місцевих бюджетів. Система оподаткування в Україні

2.Неподаткові доходи держави та органів місцевого самоврядування

3.Порядок управління, обліку та контролю публічних доходів

Самостійна робота

1.Поняття і види податкових правовідносин та податкових норм

2.Податковий кодекс України як джерело фінансового права

3.Адміністрування податків і зборів

4.Податкове правопорушення як підстава для податкової відповідальності

5.Види відповідальності за порушення податкового законодавства

ТЕМА 12. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО КРЕДИТУ І ДЕРЖАВНОГО БОРГУ

План лекційного заняття

1.Поняття кредитування. Місце та особливості державного кредиту
2.Співвідношення державного кредиту із системою державних доходів
3. Форми державного кредиту та підстави їх класифікації

План практичного заняття

1.Поняття кредитування. Місце та особливості державного кредиту
2.Співвідношення державного кредиту із системою державних доходів

Самостійна робота

1.Особливості правовідносин, що виникають у галузі державного кредиту
2.Форми державного кредиту та підстави їх класифікації
3.Правове регулювання внутрішніх державних та місцевих позик
4.Підстави здійснення державних та місцевих запозичень
5.Державні цінні папери. Облігації державної внутрішньої позики
6.Казначейські сертифікати
7.Державні (місцеві) гарантії

План лекційного заняття

1.Правове регулювання внутрішніх державних і місцевих позик
2.Поняття та види державного боргу
3.Правові засоби управління державним та муніципальним боргом

План практичного заняття

1.Правове регулювання внутрішніх державних і місцевих позик
2.Поняття та види державного боргу
3.Правові засоби управління державним та муніципальним боргом

Самостійна робота

1.Поняття державного (муніципального) боргу
2.Економічні та соціальні наслідки державного боргу
3.Внутрішній та зовнішній державний борг
4.Граничний обсяг боргу
5.Управління державним боргом
6.Погашення та обслуговування держаного боргу
7.Фонд обслуговування державного внутрішнього боргу України

ТЕМА 13. ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

План лекційного заняття

1.Зміст правового регулювання страхування
2.Поняття, види і форми публічного страхування

План практичного заняття

1.Зміст правового регулювання страхування

2.Поняття, види і форми публічного страхування

Самостійна робота

1. Принципи страхування на випадок безробіття

2. Види забезпечення та соціальні послуги

3. Профілактика настання страхових випадків

4. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

План лекційного заняття

1.Правове регулювання загальнообов’язкового державного соціального страхування

2. Правове регулювання обов’язкового державного пенсійного страхування

План практичного заняття

1.Правове регулювання загальнообов’язкового державного соціального страхування

2. Правове регулювання обов’язкового державного пенсійного страхування

Самостійна робота

1. Страхові внески

2. Відносини з цільовими страховими фондами та органами виконавчої влади

3. Права, обов'язки та відповідальність застрахованих осіб

4. Поняття загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування

ТЕМА 14. ПУБЛІЧНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ТА БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

План лекційного заняття

1.Банківська система України

2.Банківське право як підгалузь фінансового права (проблемні питання)

План практичного заняття

1.Банківська система України

2.Банківське право як підгалузь фінансового права (проблемні питання)

Самостійна робота

1. Банківська система України: поняття, функції, структура, роль у ринковій економіці

2.Банківська діяльність в України: принципи та правові форми

3.Банківська система: значення та заснування

4.Банківські ризики: шляхи вдосконалення механізмів управління

План лекційного заняття

1.Правовий статус Національного банку України

2.Функції Національного банку України, що пов’язані з фінансово-правовим регулюванням

План практичного заняття

1.Правовий статус Національного банку України

2.Функції Національного банку України, що пов’язані з фінансово-правовим регулюванням

Самостійна робота

1.Поняття, зміст і види платіжної системи

2.Система електронних платежів Національного банку України

3.Безготівкові розрахунки.

4.Форми безготівкових розрахунків

5.Принципи здійснення безготівкових розрахунків. Черговість здійснення платежів

План лекційного заняття

1. Правове становище комерційних банків в Україні

2.Види банківських послуг

План практичного заняття

1.Правове становище комерційних банків в Україні

2.Види банківських послуг

Самостійна робота

1.Правовий статус Національного банку України

2.Функції Національного банку України, які пов’язані з фінансовоправовим регулюванням

3.Правовий статус інших банків в Україні

4.Банківське регулювання та банківський нагляд

5.Державні банки

ТЕМА 15. ПРАВОВІ ОСНОВИ ГРОШОВОГО ОБІГУ

План лекційного заняття

1.Грошова система України

2.Правове регулювання готівкового обігу

План практичного заняття

1.Грошова система України

2.Правове регулювання готівкового обігу

Самостійна робота

1.Поняття, суть і функції грошей. Види грошей

2.Поняття грошового обігу

3.Грошова система. Елементи грошової системи країни

План лекційного заняття

1.Правове регулювання та форми безготівкових розрахунків

2.Валютне регулювання в Україні

3.Відповідальність за порушення валютного законодавства

План практичного заняття

1.Правове регулювання та форми безготівкових розрахунків
2.Валютне регулювання в Україні
3.Відповідальність за порушення валютного законодавства

Самостійна робота

1.Правове регулювання грошового обігу
2.Платіжний баланс України
3.Основи грошово-кредитної політики України

ТЕМА 16. ПРАВОВІ ОСНОВИ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ВАЛЮТНОГО КОНТРОЛЮ

План лекційного заняття

1.Поняття валюти та валютних цінностей
2.Національна та іноземна валюти

План лекційного заняття

1.Валютні операції
2.Класифікація валютних операцій
3.Валютне регулювання і валютний контроль

План практичного заняття

1.Поняття валюти та валютних цінностей
2.Національна та іноземна валюти
3.**Модульна контрольна робота №2.**

Самостійна робота

1.Склад валютних цінностей
2.Цінні папери та платіжні доручення
3.Банківські метали
4.Класифікація видів валют
5.Поняття конвертованості валюти

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Семінари	Практичні	Самостійна робота
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Змістовий модуль 1	**106**	**32**	**-**	**32**	**42**
1. Правові основи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування в Україні	8	2	-	2	4
2. Фінансове право як галузь права	8	2	-	2	4
3. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	8	2	-	2	4
4. Правові засади фінансового контролю в Україні	12	4	-	4	4
5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	12	4	-	4	4
6. Бюджетне право як підгалузь фінансового права	12	4	-	4	4
7. Правове значення бюджету.бюджетна система України	8	2	-	2	4
8. Бюджетний процес	12	4	-	4	4
9. Правове регулювання міжбюджетних відносин	12	4	-	4	4
10. Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства	14	4	-	4	6
Змістовий модуль 2	**74**	**26**		**24**	**24**
11. Правове регулювання публічних та місцевих доходів	12	4	-	4	4
12. Правове регулювання державного кредиту і державного боргу	12	4	-	4	4
13. Публічно-правові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування	12	4	-	4	4
14. Публічно-правове регулювання банківської системи та банківської діяльності	16	6	-	6	4
15. Правові основи грошового обігу	12	4	-	4	4
16. Правові основи валютного регулювання і валютного контролю	10	4	-	2	4

Разом	**180**	**58**		**56**	**66**

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Правові основи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування в Україні	2
2	Фінансове право як галузь права	2
3	Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	2
4	Правові засади фінансового контролю в Україні	4
5	Відповідальність за порушення фінансового законодавства	4
6	Бюджетне право як підгалузь фінансового права	4
7	Правове значення бюджету.бюджетна система України	2
8	Бюджетний процес	4
9	Правове регулювання міжбюджетних відносин	4
10	Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства	4
11	Правове регулювання публічних та місцевих доходів	2
12	Правове регулювання державного кредиту і державного боргу	2
13	Публічно-правові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування	4
14	Публічно-правове регулювання банківської системи та банківської діяльності	4
15	Правові основи грошового обігу	4
16	Правові основи валютного регулювання і валютного контролю	6

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
	Не передбачено	

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

		денна
	Не передбачено	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Правові основи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування в Україні	4
2	Фінансове право як галузь права	4
3	Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	4
4	Правові засади фінансового контролю в Україні	4
5	Відповідальність за порушення фінансового законодавства	4
6	Бюджетне право як підгалузь фінансового права	4
7	Правове значення бюджету.бюджетна система України	4
8	Бюджетний процес	4
9	Правове регулювання міжбюджетних відносин	4
10	Бюджетний контроль та відповідальність за порушення бюджетного законодавства	6
11	Правове регулювання публічних та місцевих доходів	4
12	Правове регулювання державного кредиту і державного боргу	4
13	Публічно-правові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування	4
14	Публічно-правове регулювання банківської системи та банківської діяльності	4
15	Правові основи грошового обігу	4
16	Правові основи валютного регулювання і валютного контролю	4

9. КОНСУЛЬТАЦІЇ

Перед кожним заліком обов'язково, відповідно до розкладу, проводиться консультація, на якій викладач має довести до відома студентів:

- дату, час початку заліку, аудиторію;
- правила проведення заліку і перелік матеріалів, якими дозволено користуватися під час заліку;
- нагадати критерії оцінювання;

- повідомити студентам їх успішність за результатами роботи в семестрі;
- оголосити недопущених до заліку (за наявності);
- відповісти на запитання студентів.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовуються словесні та наочні методи навчання. Ці методи спрямовані на передачу і засвоєння студентами знань з формуванням у них умінь і навичок.

Словесні методи навчання

Головна їх особливість у тому, що інформація подається студентам через слово викладача, а сприймання її здійснюється у процесі слухання її. Цей метод може мати дві форми: евристичну (запитальну) — бесіда; та акроматичну (викладальну) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником.

Бесіда — діалогічний метод навчання, за якого викладач із допомогою вдало поставлених питань спонукає студента відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу.

Вона є одним із активних методів навчання і реалізується за допомогою чотирьох типів дидактичного діалогу: «викладач — студент», «студент — студент», «студент — підручник», «студент — комп'ютер».

Більш поширеними є перші два типи діалогу: «викладач — студент» та «студент — студент», які використовують у найактивніших формах бесіди: парній і груповій роботі на семінарських і практичних заняттях, дискусії, диспуті. Діалог «студент — підручник» належить до групи методів самостійної роботи, використовується в процесі навчання і самонавчання. Діалог «студент — комп'ютер» досить ефективний метод, але за умови повної комп'ютеризації процесу навчання.

Метод бесіди застосовується на практичних заняттях реалізується за допомогою запитань — відповідей. Якщо запитання мають тільки інформаційний характер («Що?», «Де?», «Коли?»), бесіда є повідомлюючою. Вона орієнтована на актуалізацію пам'яті, а мислення студентів є репродуктивним. Якщо запитання до студентів мають проблемний характер («Чому?», «Як Ви вважаєте?», «Чим можна пояснити?» тощо), бесіда є евристичною, або сократичною. У цьому випадку мислення студентів творче, продуктивне. Вищий рівень евристичної бесіди — дискусія. Навчальна дискусія, яка є одним із найдинамічніших словесних методів навчання, має велике розвиваюче і виховне значення. У процесі дискусії студенти вчаться сперечатися, доводити, аргументувати, обстоювати свою думку, адекватно

оцінювати себе, поважати думки інших.

Пояснення — словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів, принципів дій, прикладів тощо.

Головне його завдання — розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей розвитку природи, суспільства, людського мислення. Оскільки матеріал можна пояснювати різними логічними шляхами або способами міркування, пояснення може бути індуктивним або дедуктивним.

Індукція — спосіб міркування, при якому висновок отримують на основі аналізу окремих фактів. Індуктивне пояснення забезпечує можливість переходу від одиничних фактів до загальних положень.

Дедукція — спосіб міркування, за якого частковий висновок робиться лише логічним шляхом від загальних положень. Дедуктивні методи зводяться до вивчення спершу загальних положень (законів, правил, формул та ін.), а потім — часткових випадків або виявів загального положення.

Лекція — інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу.

Лекція відрізняється строгістю викладу. Читання лекцій передбачає ретельну підготовку викладача: визначення мети, складання чіткого плану, добір теоретичного й наочного матеріалу, логічний і послідовний виклад інформації. За призначенням лекції поділяють на: вступні (дають загальне уявлення про завдання, зміст дисципліни, розкривають структуру і логіку розвитку конкретної галузі науки, сприяють розвитку в учнів інтересу до предмета з метою його творчого засвоєння); тематичні (присвячують розкриттю конкретних тем навчальної програми); оглядові (головне завдання полягає у сприянні належного взаємозв'язку і наступності між теоретичними знаннями і практичними вміннями та навичками студентів. Читають перед іспитами (установча), виконанням практичних, творчих, самостійних робіт); заключні (підбивають підсумки вивченого матеріалу через виділення вузлових питань, зосередження уваги на практичному значенні здобутих знань; стимулюють інтерес учнів до вивчення дисципліни). Лекція за своєю суттю завжди діалогічна, вимагає від викладача врахування інтересів, настроїв, інформованості студентів. Науковий і фактичний матеріал її повинен відображати вузлові питання дисципліни. Готуючись до лекції, необхідно передбачити можливі запитання студентів.

Робота з підручником. Ця робота полягає в самостійному опрацюванні студентами друкованого тексту, що дає їм змогу глибоко осмислити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні.

Самостійна робота студентів з підручником — один з найважливіших методів набуття систематичних, міцних і ґрунтовних знань. Вона більше, ніж будь-які інші методи, залежить від вікових особливостей студентів та рівня їхнього розвитку.

Наочні методи навчання. До наочних методів навчання належать: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

Метод ілюстрування — оснащення ілюстраціями статичної (нерухомої) наочності, плакатів, малюнків, картин, карт, схем та ін.

Метод демонстрування — показ рухомих засобів наочності, приладів, дослідів, технічних установок тощо

Самостійне спостереження — безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності. Активна і діяльна сутність людини вимагає, щоб студент здобував знання не тільки з книг, а й безпосередньо з життя, власних спостережень і дослідів.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Практичні заняття: усне опитування, взаємоконтроль, рецензування та обговорення рефератів.

Самостійна робота: перевірка конспектів лекцій (тези), перевірка рефератів за запропонованими викладачем питаннями нового матеріалу, індивідуальна співбесіда, проведення навчальних конкурсів, олімпіад на краще знання навчальної дисципліни, кращого із спеціальності.

Система контролю знань студентів з дисципліни «Фінансове право» включає в себе **поточний** і **підсумковий** контроль знань студентів. Зазначені форми контролю тісно взаємопов'язані й організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу студентів протягом семестру і забезпечити об'єктивне оцінювання їхніх знань.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

- ✔ систематичність та активність роботи протягом семестру;
- ✔ виконання завдань для самостійного опрацювання;
- ✔ виконання завдань підсумкового контролю.

Систематичність і активність роботи студента впродовж семестру контролюється й оцінюється за такими видами робіт:

- відвідування практичних занять;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях;
- активність під час обговорення питань, винесених на практичних заняття;
- експрес-тестування.

Контролю і оцінюванню *виконання завдань для самостійного опрацювання* підлягають:

- поглиблене вивчення (самостійне опрацювання) тем у цілому чи окремих питань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання індивідуальних ситуаційних завдань;
- підготовка аналітичних і бібліографічних оглядів, рефератів, есе тощо.

12. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Робота над курсом «Фінансове право»» передбачає аудиторне (лекційні та практичні заняття), самостійне опрацювання матеріалу та виконання індивідуальних завдань. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за допомогою двох модульних контролів.

Кожен вид навчальної діяльності студента (аудиторна робота, індивідуальна робота, самостійна робота, наукова робота) в межах залікового кредиту оцінюється і має питому частку в підсумковій оцінці з залікового кредиту. При цьому використовуються наступні методи оцінювання:

1) письмове тестування;

2) оцінка за індивідуальні завдання;

3) оцінка за самостійну роботу;

4) оцінка за контрольні роботи.

Враховується дисциплінованість студента: за несвоєчасність виконання завдань студентом кількість запланованих з даної теми балів може бути зменшена.

При підсумковому контролі знань по кожному змістовому модулю враховується загальна кількість балів, отриманих студентом за кожну тему в межах змістового модуля. При семестровому підсумковому контролі враховується сумарна кількість балів, отриманих студентом за модуль: змістові модулі, заплановані у даному семестрі. А також оцінюється науково-дослідницька робота студента та участь у науково-практичних конференціях та наукових семінарах. Докладна схема оцінювання наведена нижче.

Критерії оцінювання окремих видів роботи студентів за темами змістових модулів:

1. Активність на практичних заняттях

Практичні заняття – це форма навчального заняття, на якому педагог організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень

навчальної дисципліни і формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання відповідно поставлених завдань. Оцінюється робота студента на практичних заняттях: активність в обговоренні поставлених викладачем питань, якість відповідей на запитання та правильність розв'язування задач та творчих завдань. Враховується відсутність незадовільних оцінок та пропусків практичних занять.

2. Виконання самостійної роботи

Самостійна робота студента – значна частина навчальної роботи студента з дисципліни. Форми самостійної роботи:

- поглиблене вивчення курсу;
- підготовка до проміжних контролів;
- опрацювання питань, винесених на самостійне вивчення (підготовка власних конспектів).

Під час самостійної роботи з дисципліни «Фінансове право» студент повинен користуватися як конспектом, так і навчальними посібниками, монографіями, науковими статтями тощо.

Окремо оцінюється визначеною кількістю балів опрацювання та захист питань, винесених на самостійне вивчення (підготовка конспекту, творчих завдань, повідомлень тощо).

За несвоєчасне виконання завдань студентом кількість запланованих балів може бути зменшена.

3. Індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача

Індивідуальна робота студента включає підготовку рефератів, доповідей, наукових робіт.

Реферат є частиною навчального процесу, під час якої студент самостійно опрацьовує матеріал з навчальної дисципліни. Метою підготовки реферату є набуття навичок самостійної роботи з літературними джерелами, систематизації опрацьованого матеріалу з обраної теми, визначення проблеми та формування висновків і пропозицій. Тему рефератів для студентів визначає викладач в індивідуальному порядку.

Орієнтовний обсяг реферату 10-15 сторінок друкованого тексту формату А4.

Реферат обов'язково повинен містити: план (3-4 питання), ілюстрації у формі таблиць, схем, список використаних джерел з посиланнями у тексті (не менше 5 джерел), оформлений згідно з чинними стандартами.

Реферати на перевірку здаються у визначений викладачем день. Методична допомога студенту з питань підготовки реферату надається викладачем на консультаціях. Захист рефератів відбувається у визначений викладачем день.

Доповідь – складова частина самостійної роботи студента. Мета підготовки доповіді – набуття навичок самостійної роботи з посібниками, науковими статтями, статистичними матеріалами та формування висновків.

Тему доповіді для студента визначає викладач в індивідуальному порядку. Орієнтовний обсяг доповіді 5 сторінок друкованого тексту формату А4.

Доповідь обов'язково повинна включати: графіки, схеми, список використаних джерел.

Останній термін прийняття доповіді встановлюється викладачем.

За несвоєчасне виконання індивідуальних завдань студентом кількість запланованих балів може бути зменшена.

Контрольний захід

Згідно з графіком навчального процесу контрольний захід проводиться після завершення вивчення структурно-логічного модулю з дисципліни.

Контрольний захід проводиться відповідно до робочого плану з дисципліни.

Підсумкова атестація з модульного контролю проводиться шляхом складення кількості набраних балів студентом за результатами кожного змістового модулю (поточного контролю та контрольних заходів).

<table>
<tr><td colspan="5">Розподіл балів при підсумковому контролі – залік</td><td rowspan="3">Загальна кількість балів</td></tr>
<tr><td colspan="4">Поточний контроль – 80 балів</td><td rowspan="2">Самостійна робота та індивідуальні завдання – 20 балів</td></tr>
<tr><td colspan="2">Змістовий модуль 1</td><td colspan="2">Змістовий модуль 2</td></tr>
<tr><td rowspan="2">За роботу на практичних/семінарських заняттях студент може отримати максимально 25 балів</td><td>МКР</td><td rowspan="2">За роботу на практичних/семінарських заняттях студент може отримати максимально 25 балів</td><td>МКР</td><td>Реферат або наукова публікація</td><td rowspan="3">100 балів</td></tr>
<tr><td>15 балів</td><td>15 балів</td><td>20 балів</td></tr>
<tr><td colspan="2">Разом за перший змістовий модуль – 40 балів</td><td colspan="2">Разом за другий змістовий модуль – 40 балів</td><td>20 балів</td></tr>
</table>

<u>Поточна успішність</u> студентів оцінюється за національною шкалою **(«відмінно», «добре», «задовільно»**). Відповідні записи робляться в журналах академічної групи. Виставлення балів за кожен із змістових модулів проводиться після проведення модульної контрольної роботи. За роботу на

практичних/семінарських заняттях кожного із змістових модулів студент може отримати **максимум 25 балів**. При цьому:

- якщо студент має позитивні оцінки на понад 50% практичних/семінарських занять і середнє значення його оцінок знаходиться **в межах 4,6 – 5,0** – то за змістовий модуль він **отримує 25 балів**;
- якщо студент має позитивні оцінки на понад 50% практичних/семінарських занять і середнє значення його оцінок знаходиться **в межах 4,1 – 4,5** – то за змістовий модуль він **отримує 21 бал**;
- якщо студент має позитивні оцінки на понад 50% практичних/семінарських занять і середнє значення його оцінок знаходиться **в межах 3,6 – 4,0** – то за змістовий модуль він **отримує 18 балів**;
- якщо студент має позитивні оцінки на понад 50% практичних/семінарських занять і середнє значення його оцінок знаходиться **в межах 3,0 – 3,5** – то за змістовий модуль він **отримує 15 балів**;
- якщо студент має позитивні оцінки на менш як 50% практичних/семінарських занять, то бали за змістовий модуль отримує лише після відпрацювання і наявності достатньої кількості позитивних оцінок для подальшої атестації.

Модульна контрольна робота оцінюється **максимум у 15 балів (позитивний бал – від 9)**. Разом за кожен із **змістових модулів** студент може отримати **40 балів (мінімальний позитивний бал – 24)**.

Підготовка та захист **реферату** або **наукової публікації** оцінюється максимум у **20 балів.**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за розширеною шкалою	Еквівалент оцінки за п’ятибальною шкалою
A	90-100	відмінно	5
B	82-89	дуже добре	4,5
C	74-81	добре	4
D	64-73	задовільно	3
E	60-63	достатньо	
FX	35-59	незадовільно	2
F	0-34	неприйнятно	

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1.Витяг з навчального плану
2.Навчальна програма з дисципліни
3.Робоча навчальна програма з дисципліни
4.Конспекти (тези) лекцій з дисципліни (розгорнутий конспект)
5.Плани занять (лекційних, практичних)
6.Методичні вказівки до практичних занять
7.Завдання для модульних контрольних робіт (МКР)
8.Перелік питань до заліку (семестровий контроль)
9.Тестові завдання з дисципліни
10.Перелік тем для рефератів
11.Навчально-методичні матеріали для самостійного вивчення дисципліни

14. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні питання науки фінансового права: моногр. / М. П. Кучерявенко [та ін.]; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2010. – 464 с.
2. Алісов Є. О. Теоретичні проблеми правового регулювання грошового обігу в Україні / Є. О. Алісов. – Х.: Фоліо,2004. – 286 с.
3. Бюджетний кодекс України. Науково-практичний коментар: станом на 01.03.2011 р. / за ред. Л. К. Воронової, М. П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2011. – 608 с.
4. Воронова Л. К. Фінансове право: підруч. / Л. К. Воронова. – К.: Прецедент; Моя книга, 2006. – 448 с.
5. Дмитренко Є. С. Юридична відповідальність суб’єктів фінансового права у механізмі правового забезпечення фінансової безпеки України: моногр. / Є. С. Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 592 с.
6. Дмитрик О. А. Содержание и классификация финансовых правоотношений: моногр. / О. А. Дмитрик; под ред. Н. П. Кучерявенко. – Х.: Легас, 2004. – 160 с.
7. Дмитрик О. О. Джерела фінансового права: проблеми
8. та перспективи розвитку: [моногр.] / О. О. Дмитрик. – Х.: Віровець А.П., “Апостроф”, 2010. – 328 с.

9. Заверуха І. Б. Державний борг України: проблеми правового регулювання: [моногр.] / І. Б. Заверуха. – Л.: Вид. Центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – 309 с.

10. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність: теоретичний аналіз: [моногр.] / А. Й. Іванський. – О.: Юрид. літ., 2008. – 504 с.

11. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: в 6-и т. / Н. П. Кучерявенко. – Т 2: Введение в теорию налогового права. – Х.: Легас, 2004. – 600 с.50

12. Лукашев О. А. Теоретичні проблеми системи фінансового права: моногр. / О. А. Лукашев. – Х.: Право, 2010. – 304 с.

13. Музика-Стефанчук О. А. Органи публічної влади як суб'єкти бюджетних правовідносин: моногр. / О. А. МузикаСтефанчук. – Хмельницький: Хмельницький ун-т управління і права, 2011. – 284 с.

14. Музика-Стефанчук О. А. Фінансово-правова основа місцевого самоврядування в зарубіжних країнах: навч. посіб. / О. А. Музика-Стефанчук. – К.: Правова єдність, 2009. – 224 с. Нечай А. А. Актуальні питання фінансового права: правові основи публічних накопичувальних фондів: моногр. / А. А. Нечай. – Чернівці: Рута. 2004. – 376 с.

15. Нечай А. А. Проблеми правового регулювання публічних фінансів та публічних видатків: моногр. / А. А. Нечай. – Чернівці: Рута, 2004. – 264 с.

16. Орлюк О. П. Теоретичні питання банківського права і банківського законодавства: моногр. / О. П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 100 с.

17. Савченко Л. Правовий статус Рахункової палати України: моногр. / Л. Савченко. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2002. – 131 с.

18. Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні: моногр. / Л. А. Савченко. – Ірпінь: Акад. ДПС України, 2001. – 407 с.

19. Семчик О. О. Держава і фінанси: правовий зв'язок: [моногр.] / О. О. Семчик; відп. ред. Л. К.Воронова. – К.: Вид-во "Юридична думка", 2010. – 204 с.51

20. Фінансове право України: навч. посіб. / М. П. Кучерявенко, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.; за заг. ред. М. П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2010. – 288 с.

21. Чернадчук В. Д. Бюджетні правовідносини в Україні: поняття, класифікація та особливості структури: [моногр.] / В. Д. Чернадчук. – Суми: Університетська книга, 2011. – 172 с.

22. Шемшученко Г. Ю. Фінансово-правове регулювання банківського кредитування: моногр. / Г. Ю. Шемшученко. – К.: Юрид. думка, 2006. – 264 с.

23. Шульга Т. М. Правове регулювання бюджетних доходів, пов’язаних із природокористуванням: моногр. / Т. М. Шульга; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х.: ФІНН, 2009. – 176 с.

24. Шутов М. І. Державний фінансовий контроль в Україні (теорія та практика) / М. І. Шутов, В. А. Бабенко, Н. М. Стоянова. – Одеса: Юрид. літ., 2004. – 132 с.

25. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець ; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колес- ник та інші. – Х. : Екограф, 2015 – 500 с.